

ANCIENT MACEDONIA

PAPERS READ AT THE FIRST INTERNATIONAL
SYMPOSIUM HELD IN THESSALONIKI,
26-29 AUGUST 1968

Edited by
BASIL LAOURDAS
CH. MAKARONAS

INSTITUTE FOR BALKAN STUDIES
THESSALONIKI
1970

ΑΡΧΑΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,
26-29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1968

Έπιμελεία
ΒΑΣ. ΛΑΟΥΡΔΑ
Χ. ΜΑΚΑΡΟΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από της 26ης μέχρι της 29ης Αύγουστου συνήλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην Διεθνὲς Συμπόσιον μὲ θέμα «Ἡ Ἀρχαία Μακεδονία», δρανωθὲν ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἶμου τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Προεδρίας Κυβερνήσεως Γενικῆς Διεύθυνσεως Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως καὶ τῶν Πανεπιστημίων Οὐδισκόνσιν καὶ Καλιφορνίας εἰς Λὸς Ἀντζελες.

Κατ’ αὐτὸν ἐγένοντο 34 ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις δημοσιευόμεναι ἐν τοῖς ἔπομένοις, πλὴν τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον *Delphes et la Macédoine* ἀνακοινώσεως τοῦ καθηγητοῦ κ. Georges Daux, δημοσιευθησομένης, κατ’ ἐπιθυμίαν του, ἀργότερον.

Ἡ ἔναρξις τοῦ Συμποσίου ἐγένετο τὴν πρωῖαν τῆς Δευτέρας 26 Αύγουστου 1968 εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

Κατ’ ἀρχὰς ἀπηύθυναν χαιρετιστηρίους προσφωνήσεις πρὸς τοὺς συνέδρους δ Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος, καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν συνεργασθέντων εἰς τὴν δργάνωσιν ἡμετέρων καὶ ξένων ἐπιστημονικῶν Ἰδρυμάτων, ἥτοι: δ κ. K. Γκανιάτσας, Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, δ καθηγητὴς κ. Σπ. Μαρινάτος, Ἀκαδημαϊκός, Γεν. Ἐπιθεωρητὴς Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως, δ κ. Charles F. Edson, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Wisconsin καὶ δ κ. Paul A. Clement, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Καλιφορνίας ἐν Los Angeles.

Μετὰ ταῦτα ἡκολούθησαν αἱ τακτικαὶ συνεδρίαι, μὲ τὸ ἔξῆς πρόγραμμα:

ΗΜΕΡΑ ΠΡΩΤΗ, 26 Αύγουστου. Πρὸ μεσημβρίας. Προεδρία J.M.R.Cormack
‘Ομιληταί: Οἱ κ.κ. Charles F. Edson, Σπ. Μαρινάτος, N.G.L. Hammond καὶ
J.R. Ellis. Μετὰ μεσημβρίαν. Προεδρία κ. Ch. F. Edson. ‘Ομιληταί: οἱ κ.κ.
G. Mihailov, George J. Stagakis, Ἐμμ. Μικρογιαννάκης καὶ Ἀνδρ. Βαβρίτσας.

ΗΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ, 27 Αύγουστου. Πρὸ μεσημβρίας. Προεδρία κ. Christian Habicht. ‘Ομιληταί: Οἱ κ.κ. Harry J. Dell, John A. Alexander, Georges

Daux καὶ A. Giovannini. Μετὰ μεσημβρίαν. Προεδρία κ. N.G.L. Hammond.
 'Ομιληταί: Οἱ κ.κ. Ἀπόστ. Δασκαλάκης, Χαρ. Μακαρόνας, Μ. Ἀνδρόνικος,
 Γ. Μπακαλάκης καὶ Δημ. Κανατσούλης.

ΗΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗ, 28 Αὐγούστου. Πρὸ μεσημβρίας. Προεδρία κ. Georges Daux. 'Ομιληταί: Οἱ κ.κ. J.M.R. Cormack, Φώτιος Πέτσας, ἡ δἰς Ἀγγελικὴ Ἀνδρειωμένου καὶ ὁ κ. Michael John Vickers. Μετὰ μεσημβρίαν. Προεδρία κ. Frank W. Walbank. 'Ομιληταί: οἱ κ.κ. Paul A. Clement, Pierre A. MacKay, Christian Habicht καὶ I. Τουράτσογλου.

ΗΜΕΡΑ ΤΕΤΑΡΤΗ, 29 Αὐγούστου. Πρὸ μεσημβρίας. Προεδρία Paul A. Clement. 'Ομιληταί: οἱ κ.κ. Frank W. Walbank, R.A. Tomlinson, ἡ δῖς Siegrid Düll καὶ ὁ κ. Rex Witt. Μετὰ μεσημβρίαν: Προεδρία κ. Ἀπ. Δασκαλάκη.
 'Ομιληταί: οἱ κ.κ. Ἀγαπητὸς Τσοπανάκης, Lloyd L. Gunderson, K. Μητσάκης, Robert W. Hartle καὶ ἡ Ka Maria Marinescu-Himu.

Εἰς συνοπτικὰς συμπερασματικὰς παρατηρήσεις προέβη μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀνακοινώσεων ὁ κ. Charles F. Edson.

Τέλος ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος Καθηγητὴς κ. X. Φραγκίστας ἀπεχαιρέτησε δι' δλίγων τοὺς συνέδρους, εὐχαριστήσας αὐτοὺς διὰ τὴν συμμετοχήν των εἰς τὸ Συμπόσιον.

Εἰς τὰς δημοσιευομένας ἐνταῦθα ἀνακοινώσεις, αἱ δποῖαι καταχωροῦνται καθ' ἓν σειρὰν ἀναγνώσθησαν, τηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν τοπωνυμίων τὴν δποίαν ἀκολουθεῖ ἔκαστος τῶν συνέδρων. Ἡ διόρθωσις τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων ἐγένετο ὑπὸ τῆς κ. Λουΐζας Συνδίκα Λαούρδα, ἐν συννεργασίᾳ μετὰ τῶν συγγραφέων, τὸ Εὑρετήριον Ὀνομάτων καὶ Λέξεων συνετάγη ὑπὸ τῆς φιλολόγου δ. Θωμαΐδος Βέρρου ἡ δὲ ἐκτύπωσις εἶναι ἔργον τοῦ τυπογραφικοῦ οἴκου Ἐμμ. Σφακιανάκη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσφωνήσεις	11-14
Charles F. Edson, University of Wisconsin: <i>Early Macedonia.</i>	17-44
Sp. Marinatos, Academy of Athens: <i>Mycenaean Elements within the Royal Houses of Macedonia</i> (Πίν. I-III).	45-52
N.G.L. Hammond, University of Bristol: <i>The Archaeological Background to the Macedonian Kingdom</i> (Πίν. IV-V).	53-67
J. R. Ellis, Monash University, Clayton, Victoria, Australia: <i>The Security of the Macedonian Throne under Philip II.</i>	68-75
Georgi Mihailov, Université, Sofia: <i>La Thrace et la Macédoine jusqu'à l'invasion des Celtes.</i>	76-85
George S. Stagakis, University of Wisconsin, Milwaukee: <i>Observations on the 'Εταῖροι of Alexander the Great.</i>	86-102
Emm. Mikrojannakis, University of Athens: <i>The Diplomatic Contacts between Alexander III and Darius III.</i>	103-108
A. K. Βαβρίτσας, Γενική Διεύθυνσις Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως: <i>Σχέσεις τῆς Μακεδονίας μὲ τὴν Θράκην καὶ ἴδιως τὴν Σαμοθράκην κατὰ τὴν Ἑλληνιστικὴν ἐποχὴν</i> (Πίν. VI-XII).	109-114
Harry J. Dell, University of Virginia: <i>The Western Frontier of the Macedonian Monarchy.</i>	115-126
John A. Alexander, Georgia State University, Atlanta: <i>Cassandreia during the Macedonian Period: An Epigraphical Commentary.</i>	127-146
A. Giovannini, Universität, Heidelberg: <i>Philip V., Perseus und die delphische Amphiktyonie.</i>	147-154
Ap. Dascalakis, Université d'Athènes: <i>L'origine de la maison royale de Macédoine et les légendes relatives de l'antiquité.</i>	155-161

-
- Χ. Ι. Μακαρόνας, Τίδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου: *Χρονολογικά ζητήματα τῆς Πέλλης* (Πίν. XIII-XIX). 162-167
- Manolis Andronikos, University of Thessaloniki: *Excavations at Vergina. Presentation of the Final Report.* 168-171
- Γ. Μπακαλάκης, Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης: *Τὸ λατομεῖο τῆς ἀρχαίας Κύρρου(;)* (Πίν. XX-XXXI). 172-183
- Δ. Κανατσούλης, Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης: *Ἡ ὁργάνωσις τῆς "Ανω Μακεδονίας κατὰ τοὺς Ρωμαϊκοὺς χρόνους.* 184-192
- J.M.R. Cormack, King's College, University of Aberdeen: *Progress Report on the Greek Inscriptions on the Trite Meris for IG X* (Πίν. XXXII-XL). 193-202
- Φ. Μ. Πέτσας, Γενικὴ Διεύθυνσις Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως: *Αἰγαὶ-Πέλλα-Θεσσαλονίκη* (Πίν. XLI-LX). 203-227
- *Αγγελικὴ Κ. Ἀνδρειωμένου, Γενικὴ Διεύθυνσις Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως: *Τρία ὑπόγεια ταφικὰ οἰκοδομήματα ἐν τῇ Δυτικῇ Μακεδονίᾳ* (Πίν. LXI-LXII). 228-238
- Michael J. Vickers, University College, Dublin: *Towards Reconstruction of the Town Planning of Roman Thessaloniki.* 239-251
- Paul A. Clement, University of California, Los Angeles: *The Chalcidic Coinage: Epilogue* (Πίν. LXIII-LXXII). 252-255
- Pierre A. Mackay, University of Washington, Seattle: *The Coinage of Macedonian Republics, 168-146 b. Chr.* (Πίν. LXXIII-LXXIV) 256-264.
- Christian Habicht, Universität, Heidelberg: *Epigraphische Zeugnisse zur Geschichte Thessaliens unter der makedonischen Herrschaft* (Πίν. LXXV-LXXVI). 265-279
- Ι. Π. Τουράτσογλου, Γενικὴ Διεύθυνσις Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως: *Δύο νέαι ἐπιγραφικαὶ μαρτυρίαι περὶ τοῦ Κοινοῦ τῶν Μακεδόνων κατὰ τὸν τρίτον μεταχριστιανικὸν αἰῶνα* (Πίν. LXXVII-LXXVIII). 280-290
- F. W. Walbank, University of Liverpool: *Polybius and Macedonia.* 291-307
- R.A. Tomlinson, University of Birmingham: *Ancient Macedonian Symposia.* 308-315

-
- Siegrid Düll, München: *De Macedonum Sacris. Gedanken zu einer Neubearbeitung der Götterkulte in Makedonien.* 316-323
- Rex Witt, University of London: *The Egyptian Cults in Ancient Macedonia.* 324-333
- Αγαπητός Τσοπανάκης, Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης: *Γλωσσικὰ Μακεδονίας.* 334-352
- Lloyd L. Gunderson, Saint Olaf College, Northfield, Minnesota: *Early Elements in the Alexander Romance.* 353-375
- K. Mitsakis, Oxford University: *The Tradition of the Alexander Romance in Modern Greek Literature.* 376-386
- Robert W. Hartle, Queens College, City University of New York: *The Image of Alexander the Great in Seventeenth Century France* (Πίν. LXXIX-LXXXIV). 387-406
- Maria Marinescu-Himou, Université de Bucarest: *La légende d'Alexandre le Grand dans la littérature roumaine.* 407-416
- Εύρετήριον 419-436

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ

Προσφώνησις τοῦ Καθηγητοῦ κ. X. Φραγκίστα, Προέδρου τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ Συμποσίου.

Κύριοι Σύνεδροι,

Ἡ Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου σᾶς ὑποδέχονται εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Μακεδονίας μὲ μεγάλην χαρὰν καὶ πολλὴν ἀγάπην.

Ἐκτιμῶντες βαθύτατα τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον σας καὶ ἴδια τὴν προσωπικήν σας συμβολὴν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν μυστικῶν τῆς Ἀρχαίας Μακεδονίας, ἐσκέφθημεν νὰ σᾶς καλέσωμεν εἰς τὸ Συμπόσιον τοῦτο, ἵνα γνωρίσωμεν ἄλλήλους καὶ ἵνα σᾶς δώσωμεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ μᾶς ἀνακοινώσητε τὰ πορίσματα τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν σας.

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διότι ἀντεπεκρίθητε εἰς τὴν πρόσκλησίν μας. Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης διὰ τὴν συνεργασίαν τὰ Πανεπιστήμια τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Wisconsin καὶ τῆς Καλιφορνίας εἰς Los Angeles, ὡς καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστοῦμεν τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Wisconsin κ. Charles F. Edson διὰ τὴν πολύτιμον συνδρομήν του εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ Συμποσίου.

Μὲ τὰ αἰσθήματα ταῦτα σᾶς ἀπευθύνω, κύριοι Σύνεδροι, ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν καὶ κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τοῦ Συμποσίου «Ἡ ἀρχαία Μακεδονία».

Προσφώνησις τοῦ κ. K. Γκανιάτσα, Προτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Κύριοι Σύνεδροι,

὾γος ἐκπρόσωπος τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μεταφέρω τοὺς χαιρετισμοὺς τῶν συναδέλφων καὶ ἐκφράζω τὴν χαράν μου διὰ τὸ γεγονὸς δτι, χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, λαμβάνει χώραν εἰς τὴν πόλιν μας Συμπόσιον περὶ

τῆς ἱστορίας τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ σιδήρου μέχρι τοῦ Γαλερίου.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ ἐν λόγῳ Ἱδρύματος ἀπευθύνω ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν πρωτοβουλίαν συγκλήσεως καὶ διὰ τὴν δργάνωσιν τοῦ Συμποσίου.

Αἱ σχετικαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀνακοινώσεις (ἱστορικαί, ἀρχαιολογικαὶ κ.λ.π.), αἱ δποῖαι θὰ γίνουν ὑπὸ τῶν διαπρεπῶν ἐπιστημόνων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συμποσίου, θὰ συμβάλουν ἀναμφιβόλως εἰς τὴν λεπτομερεστέραν γνῶσιν τῆς ἱστορίας τῆς Μακεδονίας. Μολονότι αἱ ἀνακοινώσεις τὰς δποίας θὰ κάμουν οἱ κύριοι Σύνεδροι θὰ εἶναι ἐπιστημονικῶς ἐνδιαφέρουσαι, ἐν τούτοις θὰ ἥτο εὐχῆς ἔργον νὰ πληθυνθοῦν αἱ ἔρευναι τῶν εἰδικῶν, ὅστε νὰ γνωρίσωμεν καλύτερον τὸ θαῦμα τῆς Ἀρχαίας Μακεδονίας.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ πράξητε δ,τι σᾶς ἐπιβάλλει ἡ ἐπιστημονική σας συνείδησις, σᾶς ἀπευθύνω, ἀγαπητοὶ κύριοι Σύνεδροι, τὸ «καλῶς ἤλθατε» καὶ εὔχομαι ὅπως αἱ ἔργασίαι τοῦ Συμποσίου στεφθοῦν ὑπὸ ἐπιτυχίας καὶ ἀποδώσουν ἀγλαοὺς καρποὺς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀληθείας.

Προσφώνησις τοῦ κ. Σπ. Μαρινάτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως.

Ladies and Gentlemen,

As a member of the Academy and Professor of the University of Athens and as Head of the Archaeological Service of Greece I extend to you a cordial welcome in our country.

It was happy idea to organize here, in Thessaloniki, a Symposium on Ancient Macedonia. Indeed, Macedonia has been at all times a vital part of Greek land and of Greek economic life. When its own time of greatness came, Macedonia ruled over almost all the lands then known and propagated Greek culture more than any other ruling state in ancient history.

No less vital has been its role during the later periods of Greek history. This town, especially, welcomes you in the name of all periods of Greek civilization. Indeed, Thessaloniki greets you today as the second capital of Greece; she greets you as the site richest beyond all others in precious monuments of Byzantine history and civilization. She greets you as a town that is older than the Macedonian period, from which her actual name originated.

Indeed, she greets you as a town of the Bottiaeans, which began when a part of the Creto-Mycenaean population of Southern Greece fled here to find fertile lands and to enjoy hospitality.

As happens in virtually every corner of the land of Greece, the capital of Macedonia greets you in the name of at least three and a half thousand years of continuous history.

Προσφώνησις τοῦ κ. Charles F. Edson, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Wisconsin.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

"Εχω τὴν τιμήν, ἐκ μέρους δλων τῶν συνέδρων, νὰ ἔκφράσω τὶς θερμὲς εὐχαριστίες μας στὸ Ἱδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ποὺ μὲ τόση εὐγένεια καὶ φροντίδα κατέστησε δυνατὴ τὴ σύγκληση τοῦ πρώτου διεθνοῦ Συμποσίου τῶν μελετητῶν τῆς Ἀρχαίας Μακεδονίας. Τὸ σχέδιο γιὰ ἔνα Συμπόσιο στὴ Θεσσαλονίκη μὲ θέμα τὴν Ἀρχαία Μακεδονία τὸ εἶχαμε συζητήσει μὲ τὸν διευθυντὴ τοῦ Ἱδρύματος, τὸν κ. Βασίλειο Λαούρδα, τὸ φθινόπωρο τοῦ 1966, δταν ἡταν μαζί μας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Wisconsin μὲ τὸ κληροδότημα Herbert Johnson. "Ολοι, δσοι συμμετέχουμε στὸ Συμπόσιο, τοῦ εἶμαστε εὐγνώμονες γιὰ τὴ δραστηριότητά του, τὸν ἐνθουσιασμό του καὶ τὴν φιλικὴ κατανόησή του.

Εἶναι, νομίζω, σωστὸ νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ἡ ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Μακεδονίας δὲν ἔχει μελετηθῆ ἀνάλογα μὲ τὴ μεγάλη σημασία της. "Υπάρχουν ἀρκετὲς αἰτίες γιὰ τὴν παράλειψη αὐτῆ, μιὰ ἀπὸ τὶς δποῖες εἶναι ὅτι κατὰ τὸ παρελθόν οἱ συνθῆκες ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὴν περιοχὴ τῆς Μακεδονίας δὲν ἡταν εὔνοϊκὲς γιὰ συστηματικὴ ἐργασία. Μιὰ ἄλλη αἰτία εἶναι ἡ τάση ποὺ ὑπῆρχε νὰ βλέπουν οἱ ἐπιστήμονες τοὺς ἀρχαίους Μακεδόνες ἀπὸ τὴν ἄποψη τῶν πόλεων-κρατῶν τῆς νοτίου Ἑλλάδος καὶ ἔτσι νὰ παραμελοῦν τοὺς ἐσωτερικοὺς θεσμοὺς καὶ τὴν δργάνωση τοῦ βασιλείου τῶν Μακεδόνων.

"Ας ἐλπίσουμε ὅτι τὸ Συμπόσιο αὐτὸ θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀρχὴ μιᾶς διεθνοῦς ἐπιστημονικῆς προσπαθείας καὶ συνεργασίας γιὰ τὴν καλύτερη γνώση καὶ κατανόηση τῆς Ἀρχαίας Μακεδονίας καὶ τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων.

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ καὶ εὕχομαι καλὴν ἐπιτυχία.

Προσφώνησις τοῦ κ. Paul A. Clement, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς California εἰς Los Angeles.

Mr. Chairman, Mr. Rector, Ladies and Gentlemen,

It is indeed a honour for us in California to be associated with such distinguished institutions and such distinguished individuals in co-sponsoring this Symposium.

Macedonia was my first love and the vitality of Macedonian studies, I think, the programme of the days to come demonstrates very clearly.

I am looking forward with great pleasure indeed to what is to follow immediately.

'Αποχαιρετιστήριος προσφώνησις τοῦ Καθηγητοῦ κ. Χ. Φρσγκίστα κατὰ τὸ πέρας τοῦ Συμποσίου.

"Ολα τὰ πράγματα ἔχουν ἔνα τέλος· καὶ τὰ ώραῖα πράγματα εἰναι συνήθως τὰ συντομώτερα. Ἐφθάσαμεν, λοιπόν, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ πνευματικοῦ μας Συμποσίου.

Κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν διφείλω πρῶτα-πρῶτα νὰ εὐχαριστήσω ἐκείνους, οἵ δποῖοι συνέλαβον τὴν ἴδεαν τοῦ Συμποσίου, τοὺς κυρίους Edson καὶ Λαούρδαν. Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νὰ εὐχαριστήσω τοὺς κυρίους Συνέδρους καὶ ἴδιαιτέρως ἐκείνους ἐξ αὐτῶν, οἵ δποῖοι προέβησαν εἰς ἀνακοινώσεις. Ἐπίσης πρέπει νὰ εὐχαριστήσω τοὺς συνεργάτας μου εἰς τὸ Ἰδρυμα τῶν Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ώς καὶ τὰς κυρίας καὶ δεσποινίδας, αἱ δποῖαι είχον τὴν εὐγένειαν νὰ τοὺς βοηθήσουν διὰ τὴν δργάνωσιν τοῦ Συμποσίου. Τέλος, θέλω νὰ εὐχαριστήσω τοὺς φίλους τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ τοῦ Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, οἵ δποῖοι διὰ τῆς παρουσίας των ἐτίμησαν τὰς συνεδριάσεις.

Κατὰ τὰς δλίγας αὐτὰς ἡμέρας εἶχομεν τὴν εὔκαιρίαν νὰ γνωρίσωμεν ἀλλήλους. Ἐπίσης εἶχομεν τὴν εὔκαιρίαν ἀκούοντες τὰς ἀνακοινώσεις νὰ πλουτίσωμεν τὰς γνώσεις μας καὶ νὰ λάβωμεν ἀφορμὰς νὰ σκεφθῶμεν τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα προβλήματα τῆς ἐρεύνης τῆς ἀρχαίας Μακεδονίας. Ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες εἶχομεν τὴν χαρὰν νὰ διαπιστώσωμεν τὰ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ φιλίας, τὰ δποῖα οἱ προσκεκλημένοι μας τρέφουν πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

Χωριζόμενοι ἐπ' ἀλλήλων δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὴν πεποίθησιν, δτι τὸ πνευματικὸν μας Συμπόσιον ἀπετέλεσε γενναίαν συμβολὴν εἰς τὴν μελέτην τῆς Μακεδονίας. Ἡ Ἐταιρεία τῶν Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἴμου σᾶς εὐχαριστοῦν καὶ πάλιν καὶ σᾶς εὔχονται καλὴν ἐπάνοδον εἰς τὰς πατρίδας σας. Θὰ διατηρήσωμεν πάντοτε ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἐπισκέψεώς σας εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Μακεδονίας.

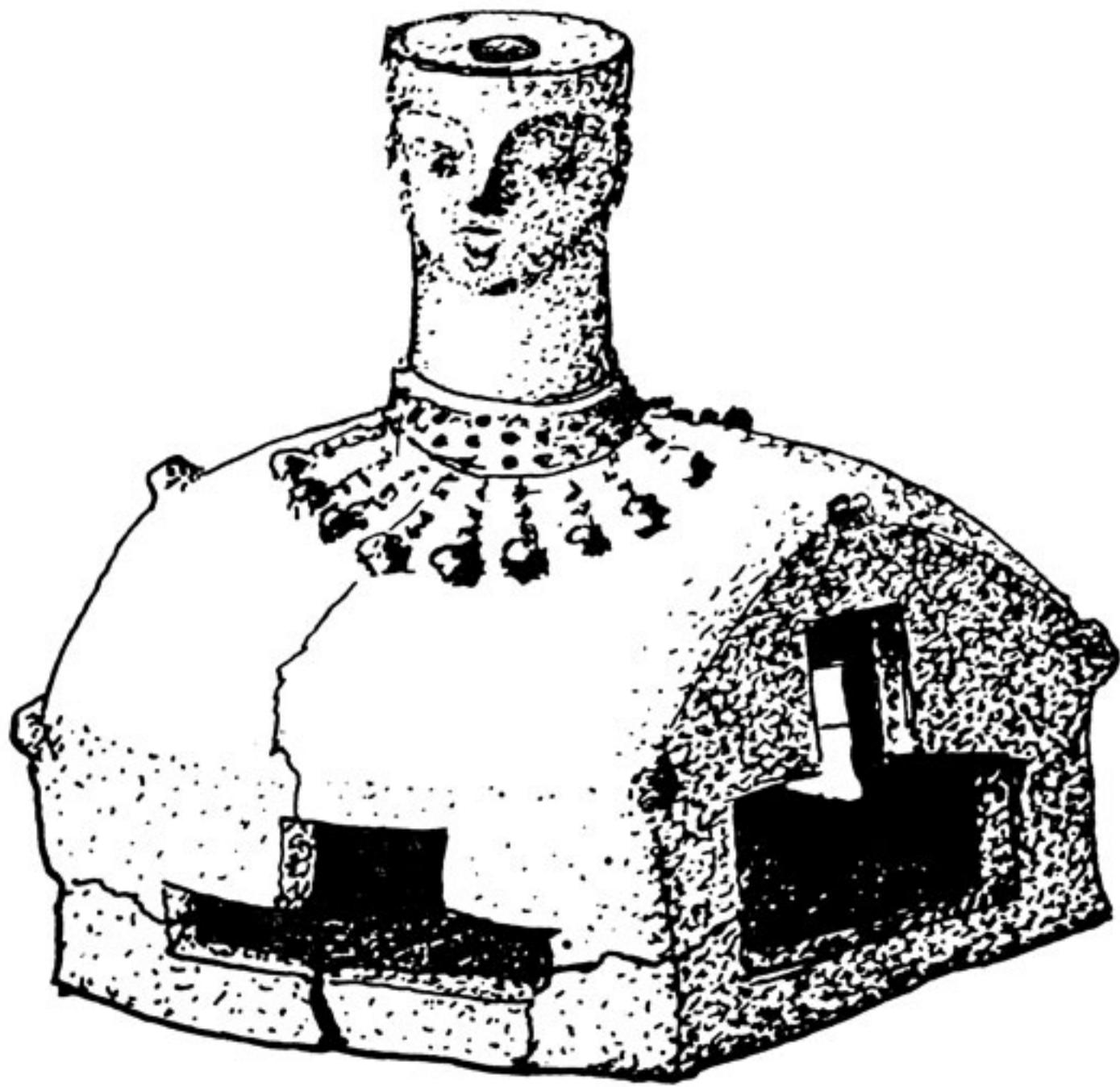

Fig. 2. House model (reconstructed) at Porodin.

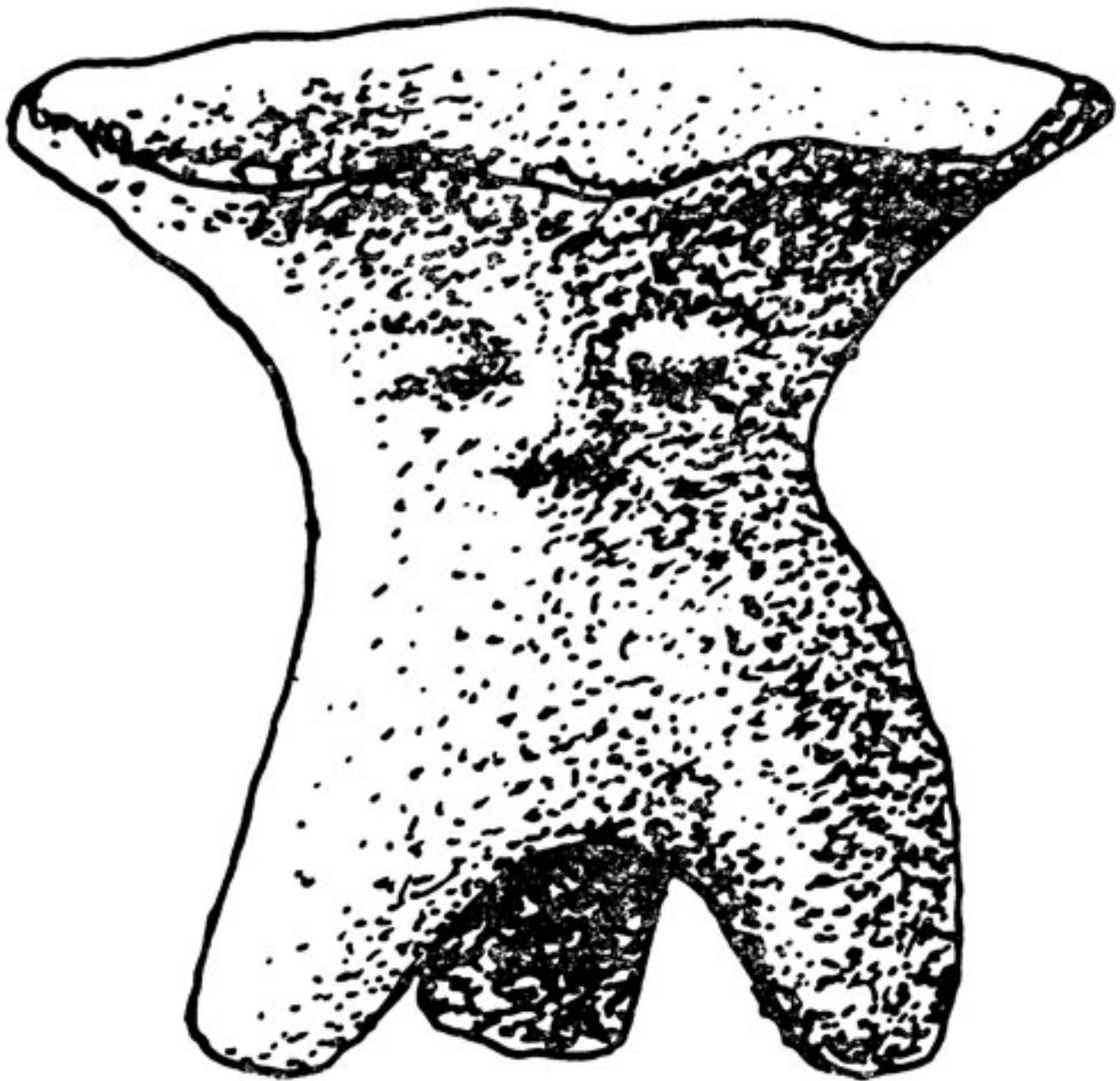
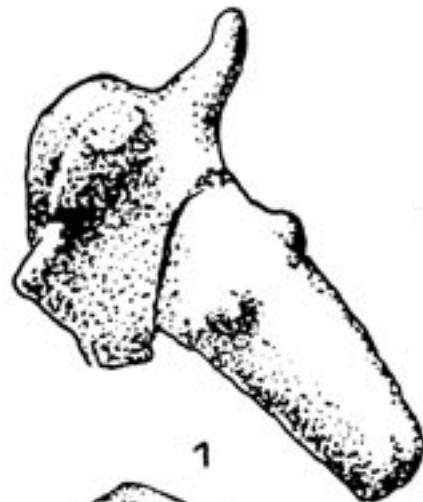
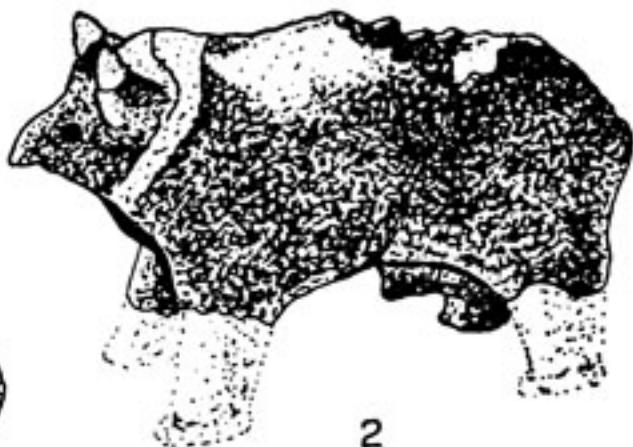

Fig. 3 Altar Table at Porodin.

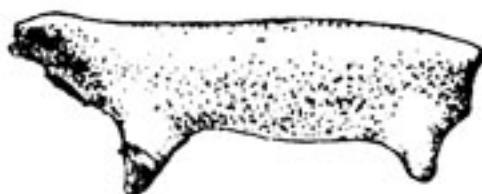
1

2

3

4

5

6

Fig. 4. Animals Figurines at Porodin.

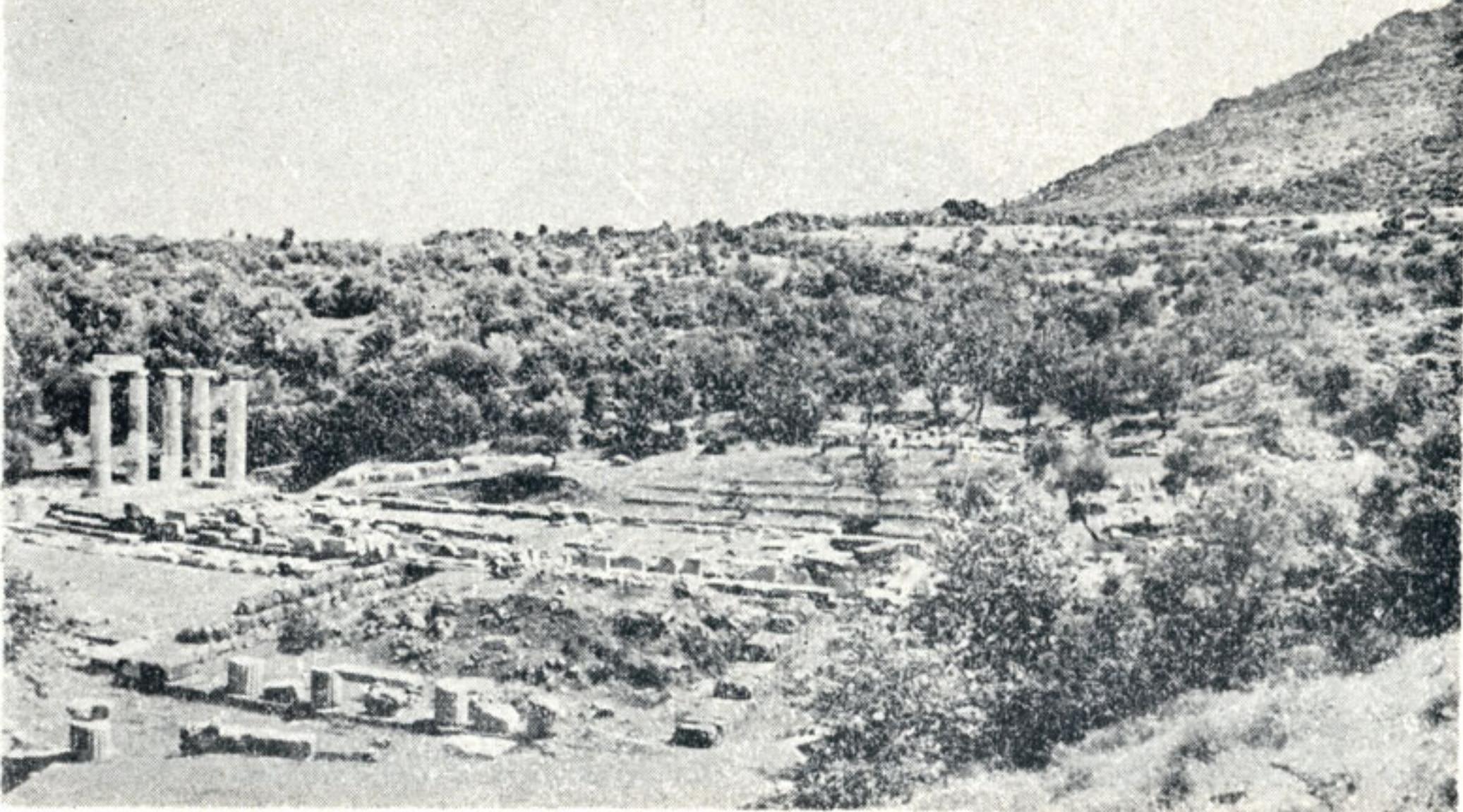
a. Ἡ νίκη τῆς Σαμοθράκης (Μουσεῖον Λούβρου).

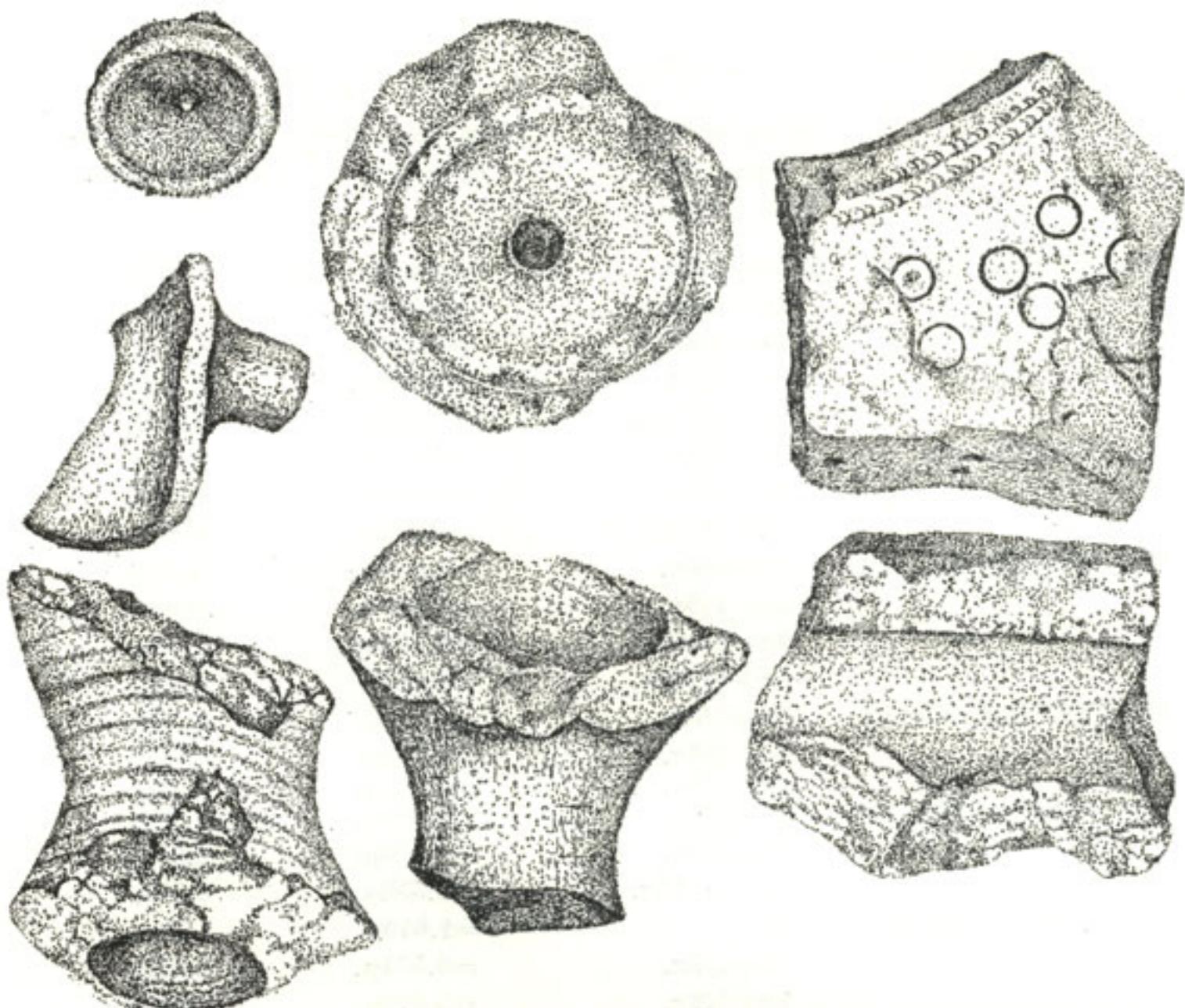
β. Αεροφωτογραφία
τοῦ ἀρχαιολογικοῦ χώρου τῆς Σαμοθράκης.

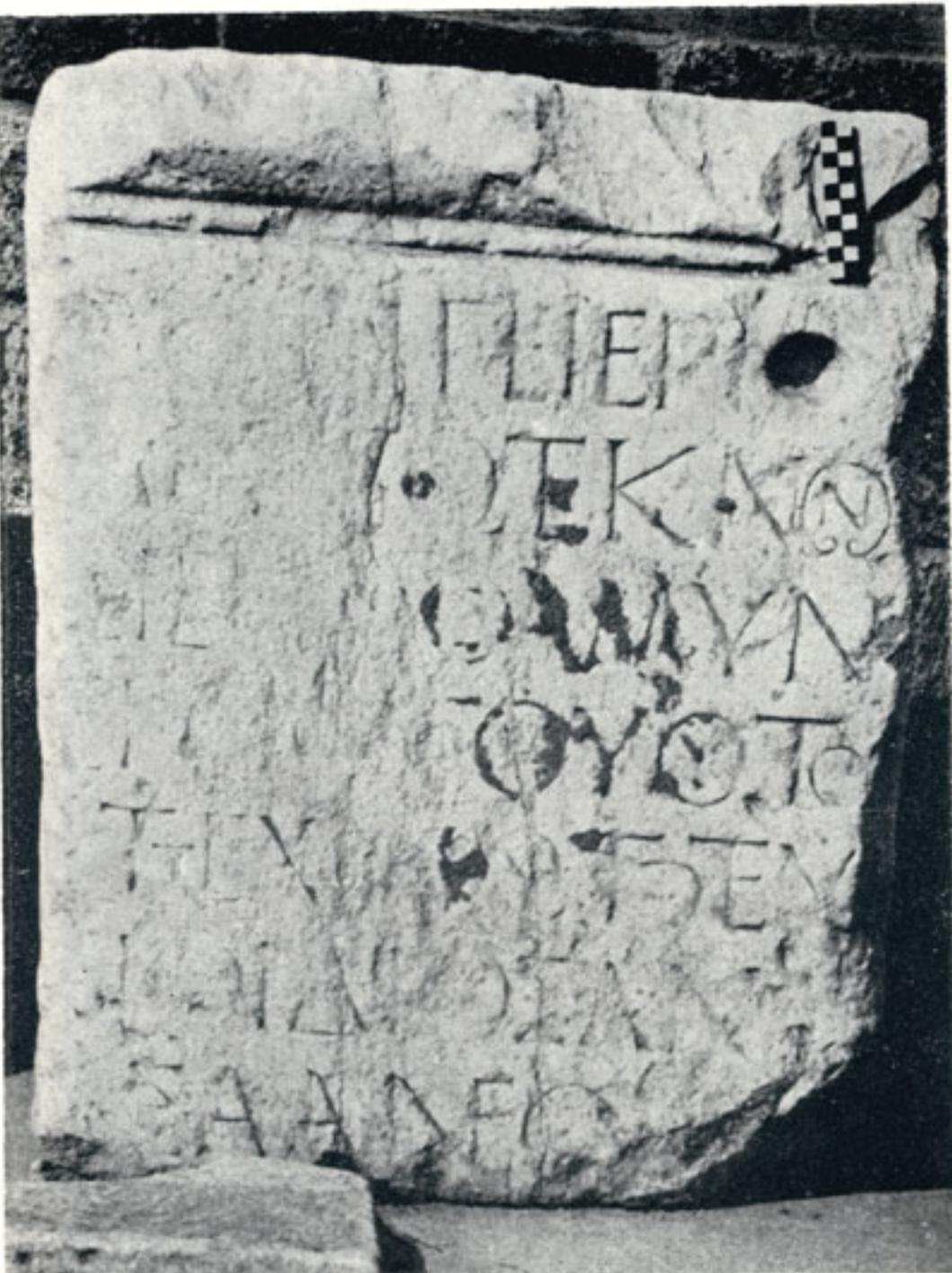
a. Τὸ «Ιερὸν» ἢ ὁ ναὸς τῶν Καβείων. Ἀποψις ἀπὸ Νότου.

β. Ὁ περίβολος τοῦ βωμοῦ ΝΔ τοῦ «Ιεροῦ».

Εικ. 3. Διάφορα δστρακα ἀπὸ τὸ Παλαιόκαστρο. Ἀνήκουν σὲ κανθάρους (1-2),
δξυπύθμενους ἀμφορεῖς (4-6) καὶ σὲ πιθάρια (3 καὶ 7).

a-b. Inscriptions in the courtyard of the Museum at Beroea.

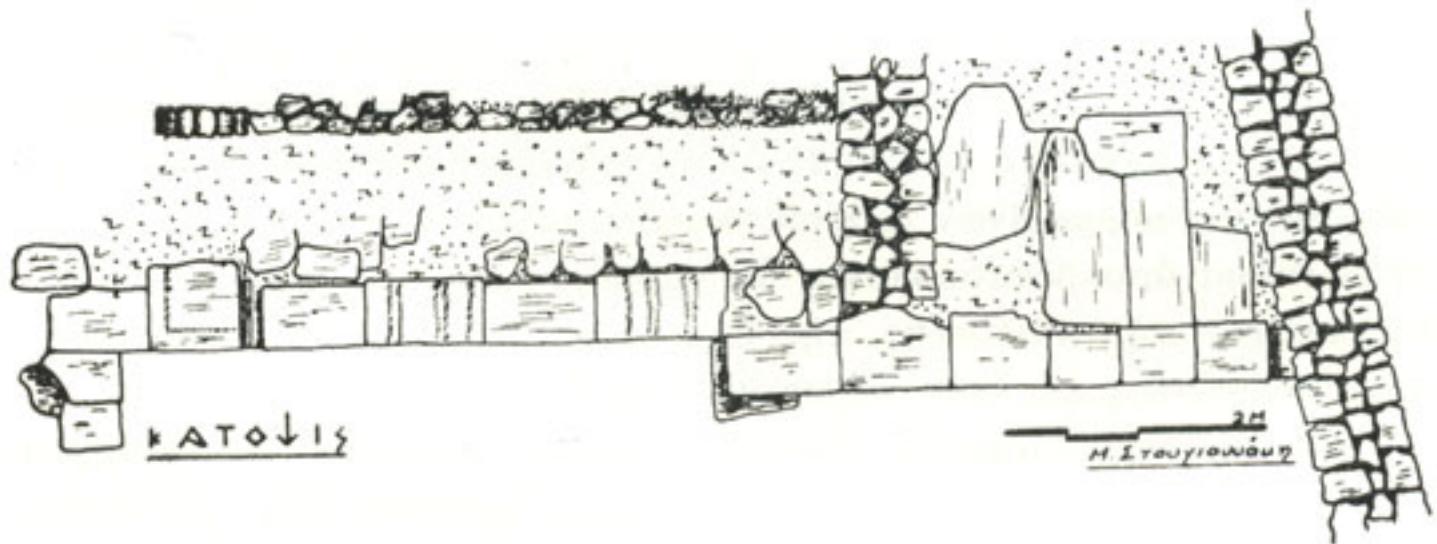
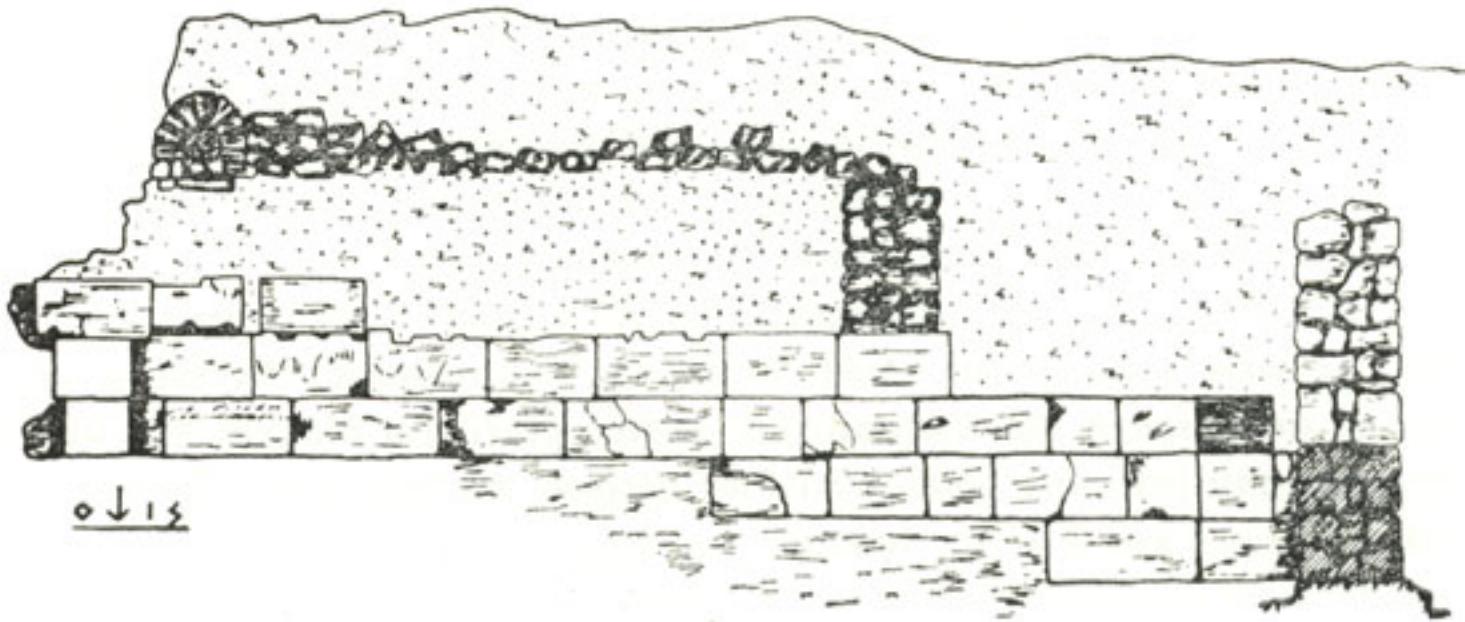
ΤΟΝΔΙΑΒΙΟΥ
ΑΡΧΙΕΡΕΑΤΩΝ
ΣΕΒΑΣΤΟΝΚΤΕΓ
ΝΘΕΤΗΤΟΥΚΩ
ΝΟΜΑΚΙΔΝΟΝ
ΚΠΟΠΙΛΑΙΟΝ
ΠΥΘΩΝΑΒΕ
ΤΕΤΑΡΥΞΑΛΕ
ΣΑΛΔΥΣΩΔΤΩ
ΖΩΡΕΥΓΟΡΙΑΝΟΙ
ΟΡΕΓΝΟΙ Σ ΤΟΝ
ΣΩΤΗΡΑ

ΟΙΣΥΝΕΑΡΟΙ
ΟΥΑΡΙΑΝΙΟΙΙΑΕΙ
ΔΙΑΝΩΝΔΗΜΗΤΡΙ
ΣΥΟΝΟΑΡΙΑΝΟΥ
ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΩΚΛΕ⁰
ΔΙΑΝΕΜΑΝΤΣΗΟΣ
ΕΠΕΚΝΑΙΑΣΤΗΣ
ΤΟΝΔΙΑΝΔΡΙ⁰
ΣΑΤΟΝΤΣΦΡΑΠ⁰

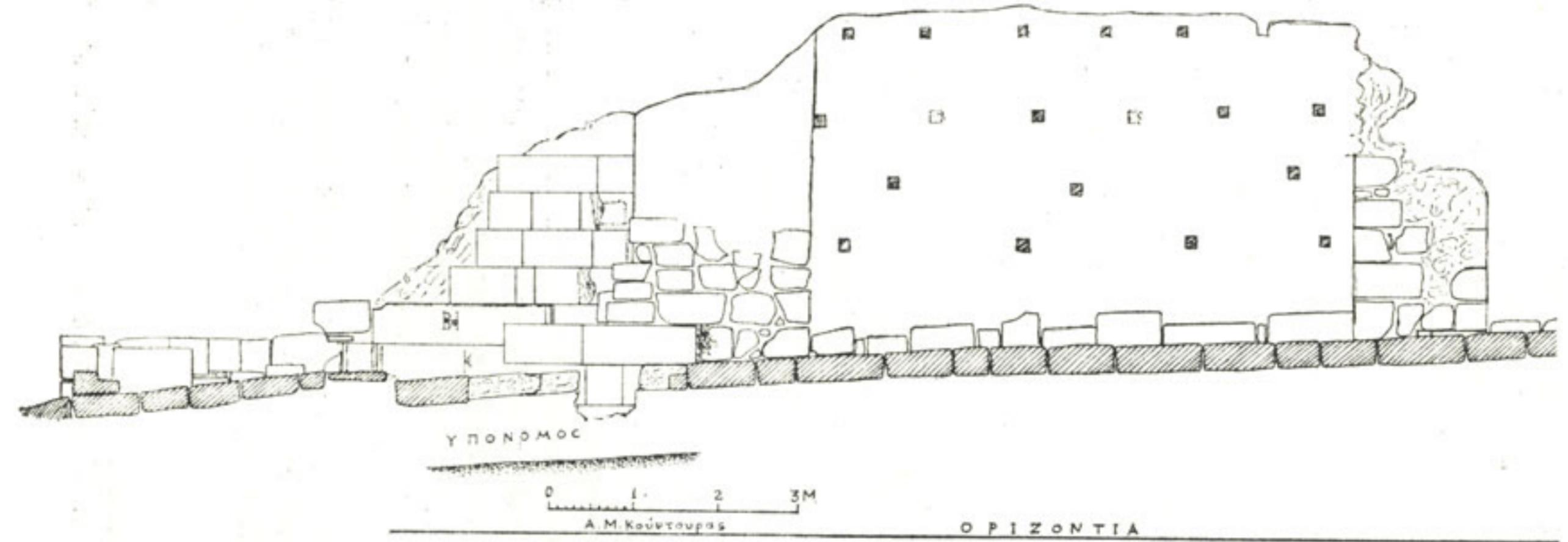
a-b. Inscriptions. Museum at Beroea.

ΕΛΛΗΝΟΝ ΤΟΚΟΝ ΙΩΝΙΑ
ΙΝ ΕΓΓΕΙΑ Η ΒΑΙΒΙΟΥ ΟΝΤΟΥ ΤΟΥ
ΕΥΑΝΔΡΑΝ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΙΔΙΟΝ ΙΣΠΟΥ
ΙΣΤΕΑΡΙΟΥ ΤΙΠΟΥ ΤΗΣ ΑΙΓΑΙΑΟΥ ΣΑΤΑΡΑ
ΙΠΟΥ ΤΟΥ ΡΑΞΟΙ ΗΟΥ ΤΗ ΤΑΡΤΗ ΣΑΚΕ

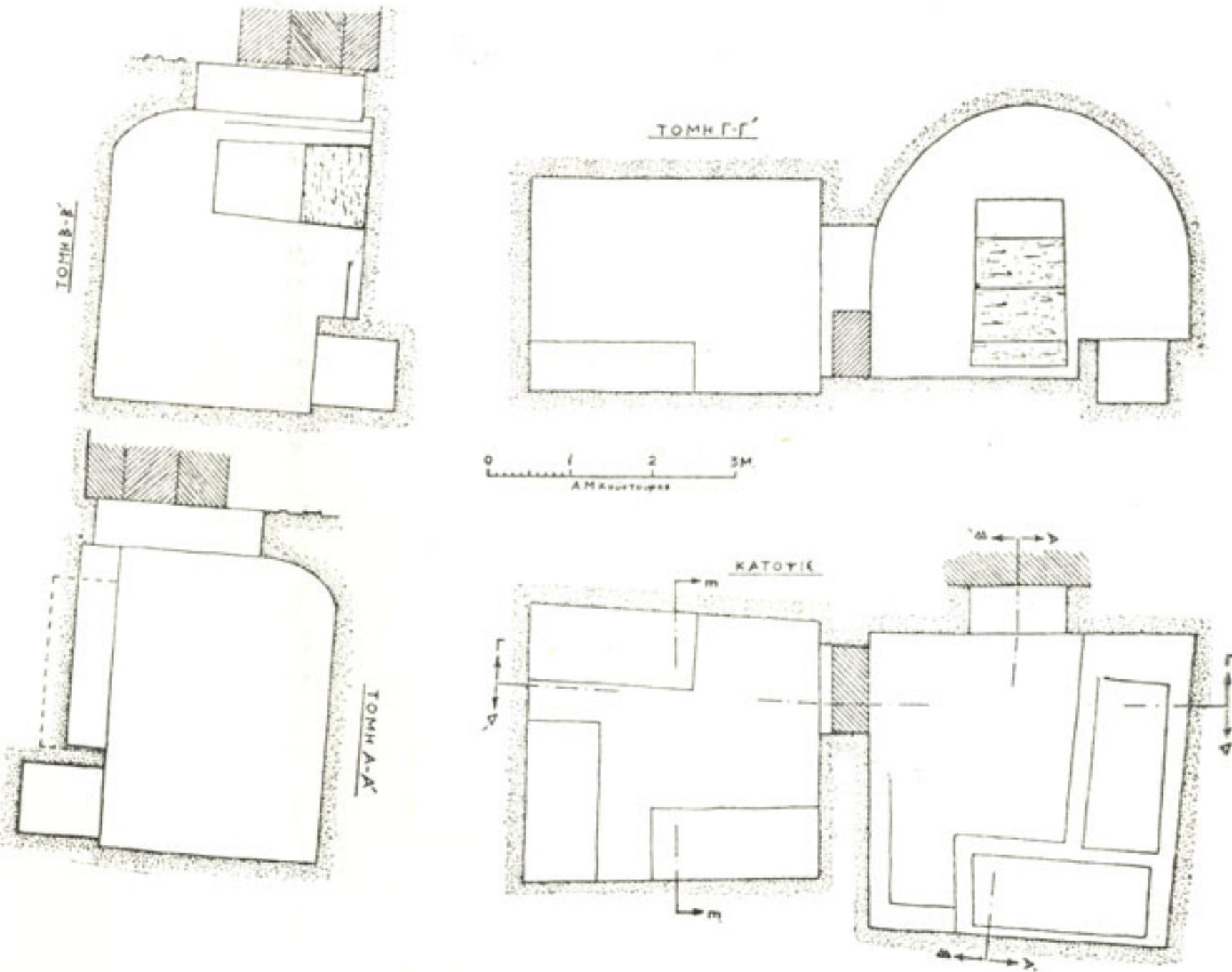
b. Inscription from Beroea. Museum at Beroea.

Εἰκ. 1. Κάτοψις καὶ ὅψις ἀρχαίων καὶ μεταγενεστέρων λειψάνων τοῦ «Λόγγου» (ἀριθ. 3 ἐν Σχεδ. Α καὶ Πίν. XLIIa).

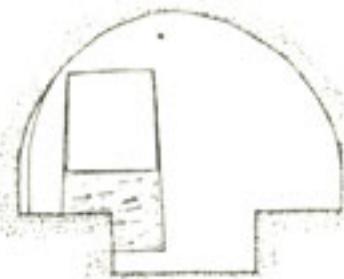

Εἰκ. 2. "Οψις τῆς δυτικῆς παρειᾶς τῆς νοτίας πύλης καὶ τομὴ τῆς ὑπονόμου.

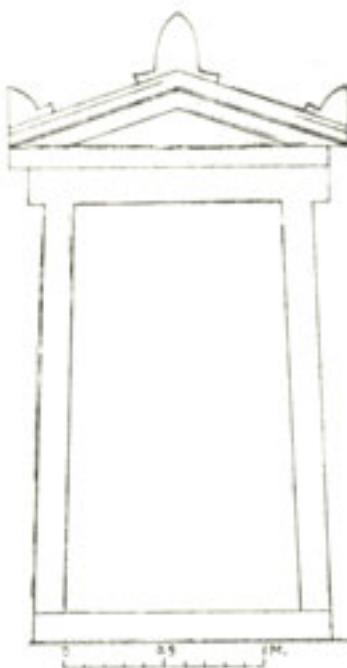

Εἰκ. 4. Βέροια. 'Υπόγειος λαξευτός τάφος μετά πλευρικού δωματίου
ἐν τῷ συνοικισμῷ Καλλιθέας. Κάτοψις καὶ τομαὶ Α-Α', Β-Β' καὶ Γ-Γ'.

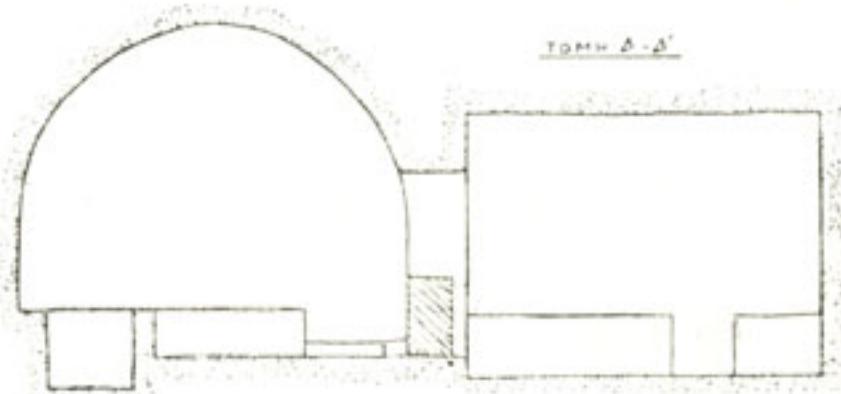
ΤΟΜΗ Ε-Ε'

2
1
2M.
Απόσταση

ΤΟΜΗ Δ-Δ'

Εἰκ. 5. Τομαὶ Δ-Δ', Ε-Ε' καὶ τὸ θύρωμα τοῦ τάφου τῆς Εἰκ. 4.

Drawing by Charles Le Brun.

1. ANS. 16.92 gm.

Photographs courtesy of the American Numismatic Society.

2. ANS. 16.98 gm.

Photographs courtesy of the American Numismatic Society.